

Datum

2017-09-18

Diariernr (åberopas)

A296.736/2017

Saknr

000

Er referens

Ju2017/05495/L6

Polismyndigheten
Rättsavdelningen
Karin Höglund

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

ju.l6@regeringskansliet.se

Remissvar avseende En ny kamerabevakningslag (SOU 2017:55)

Polismyndigheten har tagit del av betänkandet SOU 2017:55 En ny kamerabevakningslag och de författningsförslag som föreslås däri. Polismyndighetens synpunkter på betänkandet framgår nedan.

Kapitel 4 Syften med och effekter av kameraövervakning

Avsnitt 4.3 Allmänhetens inställning till kameraövervakning

Polismyndigheten anser att utredningen tydligt redogör för allmänhetens inställning till kamerabevakning i betänkandets avsnitt 4.3. Som framgår där är ett av de viktigaste syftena med kamerabevakning att förebygga brott. Det framgår även att de flesta svenskar är positiva till kamerabevakning i brottsförebyggande syfte på offentliga platser.

I avsnitt 4.3.1 på sidan 68 redogörs för vad som kan anses vara kärnan i begreppet personlig integritet. Där står att ”kränkningar av den personliga integriteten utgör intrång i den fredade sfär som den enskilde bör vara tillförsäkrad och där ett oönskat intrång bör kunna avvisas”.

Mot bakgrund av att de flesta svenskar är positiva till kamerabevakning i brottsförebyggande syfte på offentliga platser och polisens kamerabevakning sker i detta syfte uppkommer frågan om Polismyndighetens övervakning ska ses som ett integritetsintrång när övervakningen inte utgör ett oönskat intrång, utan snarare ett välkommet inslag i vardagen för många som tidigare känt sig otrygga. Utredningen resonerar kring detta på sidan 192 där det konstateras att det inte alltid är en konflikt mellan intresset att skydda den personliga integriteten och intresset av kamerabevakning.

Ovanstående synpunkt framförs generellt rörande de avvägningar som gjorts av utredningen när integritetsintresset ställts mot syftet att tillgodose behovet av kamerabevakning för berättigade ändamål. Polismyndigheten anser dock att utredningen genomgående har tillmätt verksamhetsbehoven inom de brottsbekämpande myndigheterna en nedprioriterad betydelse i förhållande till integritetsintresset i betänkandet utan att ha angivit några starka skäl därför.

Särskilt mot bakgrund av utvecklingen av den grova brottsligheten och risken för terrorbrott är det av största vikt att verksamhetsbehoven inom de brottsbekämpande myndigheterna genomgående tillmäts större betydelse än vad som är fallet i betänkandet. Den föreslagna ordningen medför att de brottsbekämpande myndigheternas förmåga att utföra sina uppdrag begränsas utan att det eftersträvade ökade skyddet för integriteten uppnås.

Kapitel 9 En ny kamerabevakningslag

Avsnitt 9.2 Utgångspunkter för den nya lagen

Polismyndigheten anser att utredningen tydligt redogör för behoven av kamerabevakning i avsnitt 9.2.2. På sidan 192 konstateras sammanfattningsvis att möjligheterna att bedriva kamerabevakning inte motsvarar de ökade behoven av sådan bevakning. På sidan 194 konstateras även att den nya lagen bör ge ökade möjligheter till kamerabevakning. Trots detta anser Polismyndigheten att de förslag som presenteras i betänkandet inte gör att Polismyndighetens behov av kamerabevakning tillgodoses.

Som framgår av det särskilda yttrande som Polismyndighetens expert har skrivit och som finns med i betänkandet (fortsättningsvis benämnt ”det särskilda yttrandet”) kommer ett stort antal författningar att reglera Polismyndighetens personuppgiftsbehandling efter EU:s dataskyddsreform vilket blir komplext för tillämparen. Enligt Polismyndighetens uppfattning bör Polismyndighetens kamerabevakning inte längre regleras i en särskild lag eftersom tillståndskravet bör utgå. Anpassade regler om sätt för fullgörande av upplysningskrav gentemot enskilda vid kamerabevakning och undantag från det upplysningskravet, liksom regler om förhandlingsskyldighet för arbetsgivare, skulle i stället efter behov kunna införlivas i den generella svenska lag som kommer att komplettera dataskyddsförordningen (eller annan författning som reglerar personuppgiftsbehandling på förordningens område) respektive i den föreslagna brottsdatalagen (se SOU 2017:29) eller den efter direktivet anpassade polisdatalagen.

På sidorna 185-192 har Polismyndighetens behov av kameraövervakning beskrivits på ett tydligt vis. De efterföljande skrivningarna under rubriken ”Närmare om skyddet mot integritetsintrång och attityden till kamerabevakning” blir dock missvisande eftersom utredningen här frångår sin nyss redogjorda inställning att all kamerabevakning inte är integritetskränkande. Polismyndigheten sprider inte heller material vidare på det vis som beskrivs på sidan 193 utan använder endast materialet för att kunna utföra sitt myndighetsuppdrag. Skrivningarna är i och för sig inte direkt kopplade till Polismyndighetens användning av kamerabevakning men kommer i direkt anslutning till denna genomgång vilket kan leda till feltolkningar.

På sidan 194 framgår att den nya kamerabevakningslagen bör ge ökade möjligheter till kamerabevakning, samtidigt som ett förstärkt skydd ska gälla för den personliga integriteten. Som framgår av det särskilda yttrandet är det Polismyndighetens inställning att de nya dataskyddslagarna kommer att leda till ett förstärkt skydd för den personliga integriteten, så även vid kameraövervak-

ning. Det förstärka skyddet för den personliga integriteten kommer således ändå att omhändertas varför det inte längre finns några vägande skäl för att i nationell rätt ställa upp tillkommande krav på just kamerabevakning i en särskild lag.

Kapitel 10 Lagens syfte och tillämpningsområde

I likhet med vad som framgår av det särskilda yttrandet anser Polismyndigheten att det är problematiskt att den föreslagna regleringen inte är teknikneutral. Det skapar fortsatt svåra avgränsningsfrågor avseende vilken kameraanvändning som faller in under tillståndskravet, bl.a. vilka kameror som anses manövrerade på platsen eller inte. Sådana avgränsningsproblem riskerar att hämma önskvärd utveckling på kameraområdet. Inte bara det privata näringslivet utan även polisen behöver kunna dra nytta av den tekniska utvecklingen i takt med dess framsteg. T.ex. kommer användande av kameraförsedda drönare i flera avseenden att vara till mycket stor nytta i den framtida polisverksamheten.

För att säkerställa ett gott integritetsskydd är det enligt Polismyndigheten, i vart fall när det gäller kameror som används i eller på fordon, fartyg eller luftfartyg eller liknande rörliga objekt, lämpligare med ett förhandssamråd med tillsynsmyndigheten på systemnivå än med ett formellt tillståndskrav. Vid tillfället för en tillståndsprovning avseende den typen av kameror kommer nämligen inte någon given plats eller några reella intressen att vara kända. Beslut om att använda sådana kameror bör i stället förbehållas den polis som i varje given situation ansvarar för att regler om integritetsskydd följs men även tar ansvar för vad en kameraanvändning, eller val att avstå från sådan användning, i den givna situationen får för konsekvenser för brottsbekämpningen och förutläggningarna att upprätthålla allmän ordning och säkerhet.

Enligt Polismyndighetens uppfattning bör därför i vart fall inte andra polisiära kameror än dem som omfattas av det skisserade minimalistiska alternativet i avsnitt 10.2 träffas av ett krav på förhandstillstånd från tillsynsmyndigheten. De potentiella svårigheter som det alternativet innebär är enligt Polismyndighetens bedömning av mindre omfattning än de nackdelar som följer av det tillämpningsområde som utredningen föreslår.

Till skillnad från vad som anförs i utredningen bedömer Polismyndigheten inte att det är nödvändigt att dra en skarp gräns i dataskyddsregleringen när det gäller användning av kameror som inte anses manövrerade på platsen (t.ex. kameraförsedda drönare) i situationer där ett konkret brott utreds. Bestämmelser i dataskyddsregleringen bör nämligen som utgångspunkt utgöra tillräckligt lagstöd för det intrång i enskildas integritet i ideell bemärkelse som en sådan kameraanvändning kan medföra, oavsett om förundersökning i en viss situation har hunnit inledas eller inte. Enligt Polismyndighetens bedömning torde det endast vara när användningen av kamera därtill skulle medföra ett intrång i t.ex. den kroppsliga integriteten, enskilds hus, rum eller slutet förvaringsställe eller i förtrolig försändelse som en annan typ av lagstöd behövs för åtgärden (jfr 27 och 28 kap. rättegångsbalken). Om det ändå skulle anses önskvärd med ytterligare reglering av Polismyndighetens kameraanvändning bör syftet vara

att genom regleringen åstadkomma ett tydligt stöd snarare än en begränsning av den kameraanvändning som vore tillåten även utan tillkommande lagstiftning.

Mer specifikt innebär skrivningarna rörande kroppsburna kameror på sidan 211 att även dessa Polismyndighetens kameror kan komma att omfattas av lagens tillståndskrav. Eftersom den föreslagna regleringen rimligtvis endast tar sikte på de brottsbekämpande myndigheternas kameraanvändning kan det knappast tolkas på något annat vis än en vilja att ytterligare begränsa dessa myndigheters verksamhetsbehov utan att ange några starka skäl därför. Eftersom det alltid är den enskilda polisen som avgör var han eller hon går och åt vilket håll han eller hon riktar sig osv. kan inte en kroppsburn kamera jämföras med en drönare, vilket förefaller vara utredningens utgångspunkt. Detta oavsett om det är någon annan, exempelvis regionledningscentralen, som slår på eller stänger av den faktiska bildinspelningen i ett givet läge. Förslaget innebär dessutom att tillsynsmyndigheten ges möjlighet att tolka huruvida tillstånd krävs för kroppsburna kameror, vilket är negativt ur ett rättssäkerhetsperspektiv. Med hänsyn till den teknikutveckling som sker på området kommer skrivningarna i denna del även medföra svåra gränsdragningsfrågor. Det samma gäller utredningens förslag rörande kameror i polisbilar på sidan 211 och 247.

Kapitel 11 Ett tillståndskrav för myndigheter och vissa andra

I likhet med vad som framgår av det särskilda yttrandet är det Polismyndighetens inställning att det inte finns några vägande skäl för att i nationell rätt ställa upp tillkommande krav på förhandstillstånd från tillsynsmyndigheten inför Polismyndighetens kamerabevakning, utöver det stärkta skydd för den personliga integriteten som den nya EU-rätten innebär. Polismyndigheten avstyrker således förslaget. Tillit bör i stället sättas till att en rättsvårdande myndighet som Polismyndigheten, lika väl som privata aktörer, på eget ansvar kan tillämpa gällande regler om integritetsskydd och hantera bland annat nödvändighets- och proportionalitetsavvägningar inför en kameraanvändning.

För andra typer av personuppgiftsbehandling gäller redan den ordningen att Polismyndigheten själv ansvarar för att följa dataskyddsregleringen utan några förhandstillstånd. Detta sker i dagsläget dels genom att de som ansvarar för Polismyndighetens olika personuppgiftsbehandlingar utför egenkontroller och registervård, dels genom att personuppgiftsombudet utövar tillsyn i samband med att personuppgiftsbehandlingar anmäls till personuppgiftsombudets förteckning. Därutöver kan även övergripande tillsyn och kontroll ske av internrevisionen och den nyligen inrättade särskilda tillsynsfunktionen som inrättats direkt under myndighetsledningen. Polismyndigheten är dessutom positivt inställd till att Datainspektionen ska få möjlighet att granska myndighetens behandling av personuppgifter och underkastar sig givetvis utredningskrav och skadeståndskrav i denna del.

Polismyndigheten anser att tillståndskravet kan avskaffas även för Polismyndighetens kamerabevakning utan att det riskerar att leda till otillbörliga integri-

tetsintrång. Ett fortsatt formellt förfarande med ansökan om tillstånd och ändringsanmälningar så snart behoven av kamerabevakning förändras innebär att poliser behöver ägna sig åt tidsödande administration på ett sätt som inte längre vägs upp av integritetshänsyn mot bakgrund av att regleringen i både dataskyddsförordningen och det nya direktivet om personuppgiftsbehandling på det brottsbekämpande området innebär ett stärkt integritetsskydd jämfört med nuvarande lagstiftning om skydd för personuppgifter. Den nya dataskyddsregleringen innebär också ökade dokumentationskrav. EU-regleringen innehåller däremot inte några krav på formella tillståndsförfaranden inför kamerabevakning.

På det brottsbekämpande området syftar den nya dataskyddsregleringen inte enbart till att stärka integritetsskyddet utan också till att säkerställa att sådant informationsutbyte mellan behöriga myndigheter som är nödvändigt enligt unionsrätt eller nationell rätt inte ska begränsas.

Ett tillståndskrav innebär att Polismyndighetens möjligheter till kamerabevakning i brottsbekämpande syften blir mer begränsade jämfört med polisen i andra EU-länder, vilka normalt inte har ett krav på tillstånd för kamerabevakning. I en tid då internationell samverkan och gränsöverskridande samarbete är av stor vikt för en effektiv brottsbekämpning är det inte ändamålsenligt att svensk polis har sämre förutsättningar för gränsöverskridande samarbete än polisen i övriga EU-länder.

Det är angeläget att svensk polis har samma förutsättningar som polis i övriga europeiska länder att inhämta uppgifter genom användning av kameror och att utbyta sådana uppgifter i syfte att bekämpa brott och upprätthålla allmän ordning och säkerhet. Trots de justeringar i tillståndsbedömningen som utredningen föreslår kommer ett förfarande i Sverige där polisens kamerabevakning som huvudregel kräver förhandstillstånd från den tillsynsmyndighet som är satt att värna integritetsintresset att leda till en inskränkning avseende vilken kameraanvändning som medges. Tillståndsprövningen sträcker sig nämligen utöver en prövning av om en kamerabevakning annars vore laglig eller inte. Polismyndigheten drar slutsatsen att det måste vara avsikten att begränsa polisens kamerabevakning om ett sådant extra tillståndskrav fortsatt ska gälla och ställer sig frågande till om det finns skäl för detta.

Den föreslagna ordningen med krav på tillstånd för kamerabevakning bidrar inte till att öka det gränsöverskridande informationsutbytet och samarbetet som angetts i den svenska terrorstrategin från 2015.¹

Av den överenskommelse om åtgärder mot terrorism som träffades den 7 juni 2017 framgår dessutom att polisens möjligheter till kameraövervakning ska förenklas och säkerställas. Där står bland annat att tillgången till information från kameraövervakning är avgörande för polisens möjligheter att förebygga brott, avbryta pågående brottslighet och utreda begångna brott. I överenskommelsen hänvisas till den nu remitterade utredningen om kameraövervakning, varvid det står att det är angeläget att polisens möjligheter till kameraövervak-

---

¹ Regeringens skrivelse 2014/2015:146 s. 35 ff.

ning verkligen kommer att motsvara de behov som finns samt att det ska finnas beredskap att agera från regeringen om utredningens arbete inte resulterar i en tillräcklig förbättring ur polisens perspektiv.² Polismyndigheten anser inte att det lagförslag som presenteras i betänkandet resulterar i en tillräcklig förbättring ur polisens perspektiv.

Polismyndigheten ställer sig dessutom frågande till på vilket sätt det skulle vara lättare för tillsynsmyndigheten att informera sig om vilka skolor som bedriver kamerabevakning inför en tillsyn jämfört med att ställa motsvarande fråga till Polismyndigheten, se sidan 269. Polismyndigheten har stor erfarenhet av kontakter med olika tillsynsorgan och anser att detta vore en rimlig ordning även för Polismyndighetens del.

Avsnitt 11.8 Särskilda undantag från tillståndskravet

Som framgår av det särskilda yttrandet kan det polisiära behovet av kamerabevakning inte alltid förutses i sådan god tid att en tillståndsansökan hinner upprättas och prövas i förväg. Polismyndighetens möjligheter att tillfälligt kamerabevaka med undantag från tillståndskravet föreslås emellertid även framöver vara begränsade. Om en tillståndsplikt alls ska gälla menar Polismyndigheten att undantagsbestämmelsen borde omfatta varje kamerabevakning som är nödvändig och annars vore laglig enligt dataskyddsregleringen. Utredningens förslag i denna del hämmar i onödan möjligheten för svensk polis att med kort varsel använda kameror när det behövs, där det behövs. Exempelvis bör Polismyndigheten kunna bedriva kamerabevakning från obemannade luftfartyg som ett led i en polisiär insats eller övning samt för prövning av sådan utrustning. Användningen av sådana luftfartyg har hittills visat sig vara ett effektivt komplement till användningen av helikoptrar.

I vart fall bör rekvisitet *allvarlig brottslighet* bytas ut mot *brottslighet*. Detta eftersom sådan brottslighet som enskilt inte når upp till rekvisitet *allvarlig brottslighet* men som sammantaget utgör en betydande belastning på samhället, t.ex. narkotikahandel, återkommande hot- och skadegörelse mot näringsidkare och boende, sexuella ofredanden under festivaler, stölder och eldning av bilar, inte kan bekämpas med de tillfälliga undantagen för kamerabevakning enligt nuvarande förslag. Ovan uppräknade exempel utgör sådan brottslighet som särskilt effektivt kan förebyggas, förhindras och utredas genom kamerabevakning. Därutöver behöver Polismyndigheten kunna övervaka strategiskt viktiga platser, platser av symboliskt värde och andra platser med stora värden som kan vara särskilt sårbara.

De tidsbegränsade undantagen bör, om tillståndsförfarandet står kvar i det fortsatta lagstiftningsarbetet, omfatta längre tid än vad som nu är fallet. Förslagsvis sex månader, innan ansökan om tillstånd behöver göras. Detta skulle innebära en stor administrativ lättnad och öka möjligheterna att använda kamerabevakning effektivt.

2

<http://www.regeringen.se/49c54c/globalassets/regeringen/dokument/justitiedepartementet/overskommelse-om-atgarder-mot-terrorism.pdf>, s. 6.

Det bör även utredas om även annan kollektivtrafik än tunnelbana ska undantas från tillståndskravet. I vart fall bör sådan kollektivtrafik som kan jämföras med tunnelbana, exempelvis Citytunneln i Malmö, kunna undantas från tillståndskravet.

Avsnitt 11.9 Förutsättningarna för tillstånd

Liksom beträffande lagens tillämpningsområde har regleringen rörande förutsättningarna för tillstånd till kamerabevakning utformats på ett sådant vis att det överläts till rättstillämpningen att utveckla vad som utgör tillåten kamerabevakning. Det är olyckligt och främjar varken en utökad användning av kamerabevakning eller skyddet av den enskildes intresse av att inte bli kameraövervakad.

I den intresseavvägning som ska göras föreslås inledningsvis och sammanfattningsvis att det ska räcka med att intresset av kamerabevakning väger över integritetsintresset för att tillstånd ska ges. Utredningen utvecklar dock sitt ställningstagande med att kamerabevakning även fortsättningsvis ska ses som ett *komplement* till andra åtgärder, då särskilt brottsförebyggande åtgärder, när intresseavvägningen görs, se sidan 280 f. Synsättet har kopplats till unionsrätten men blir något förlegat och inte förenligt med de möjligheter som kamerabevakning medger och den teknikutveckling som sker inom området. Användningen av kamerabevakning bör snarast ses som ett naturligt hjälpmedel för Polismyndigheten. Självfallet ska inte kamerabevakning bedrivas om det innebär ett omotiverat integritetsintrång. Det blir dock högst problematiskt om tillsynsmyndigheten har rätt att avgöra hur Polismyndigheten ska bedriva sin verksamhet genom att på förhand bedöma huruvida kamerabevakningen ska ses som ett hjälpmedel eller som ett komplement i enskilda fall. Även detta kommer att leda till svåra gränsdragningsfrågor.

Om man i det fortsatta lagstiftningsarbetet kommer fram till att Polismyndighetens kamerabevakning ska omfattas av ett tillståndskrav bör det i vart fall uppställas kriterier kring hur den personliga integriteten ska värderas i förhållande till de brottsbekämpande myndigheternas verksamhetsbehov. Särskilt eftersom det föreslås att tillstånd ska erhållas från den tillsynsmyndighet som även är satt att värna integritetsintresset. Annars riskerar förslaget att få stora tillämpningsproblem med utdragen processföring som följd eftersom integritetsintresset riskerar att på ett felaktigt vis väga alltför tungt vid tillsynsmyndighetens prövning, trots utredningens uttalade ambition att möjligheterna till kamerabevakning ska öka.

Om Polismyndighetens kamerabevakning ska vara tillståndspliktig bör tillståndet som regel innefatta tillstånd till upptagning och inspelning av ljud. Det är inte ändamålsenligt att skilja på upptagning av ljud och bild i brottsbekämpande syfte. För att mer effektivt kunna bekämpa brott finns det behov av ljudupptagning. Exempelvis kan kameror detektera ljud från skjutvapen vilket skulle medföra stora fördelar i utredningshänseende när det gäller att utreda brottslighet som begås med skjutvapen.

På sidan 244 framgår att utredningen inte funnit att det finns några grundläggande problem med tillståndsförfarandet i den kartläggning av dagens lagstiftning som gjorts. Polismyndigheten anser dock att dagens förfarande är både tidskrävande och problematiskt. Arbetet med att få till en komplett ansökan med bilagor tar i normalfallet flera månader och involverar ett stort antal anställda med olika kompetenser inom myndigheten. Dessutom överklarar Datainspektionen flertalet av de gynnande besluten och driver ofta processerna till högsta instans. Det finns ett flertal exempel där enskilda ansökningar processats i flera år. Denna invecklande, tids- och resurskrävande process har inneburit att Polismyndigheten har blivit restriktiv med att ansöka om kameraövervakningstillstånd trots att behovet funnits och varit befogat.

Avsnitt 11.10 Tillståndsförfarandet

En skriftlig tillståndsansökan med det innehåll som presenteras i avsnitt 11.10 utgör en stor administrativ börda som är direkt hämmande för brottsbekämpningen. Den omfattande administrationen bedöms inverka menligt på möjligheten att bedriva kamerabevakning i brottsbekämpande syfte. Dessutom riskerar den omständigheten att tillståndsmyndigheten ges möjlighet att bedöma om även kommunen ska yttra sig i enskilda fall ytterligare tidsutdräkter. Frågan uppkommer dessutom vilka kommuner som ska tillfrågas när kamerabevakning kan bedrivas över kommungränser, via exempelvis fordon eller drönare.

Kapitel 12 Upplysning om kamerabevakning

Polismyndigheten anser att förslaget om att en informationsskylt ska innehålla kontaktuppgifter till enstaka fysiska personer är orimligt. Med tanke på vilka områden skyltningen kommer att finnas i är det även olämpligt. Informationsskyltarna bör endast omfatta förslagets punkt 1 och 2, dvs. att kamerabevakning sker och den personuppgiftsansvariges identitet. Möjligtvis bör även kontaktuppgifter till hemsidan anges på skylten. Detta även för att inte alla skyltar ska behövas bytas ut vid minsta justering.

Avsnitt 12.2 Undantag från upplysningskravet

Polismyndigheten delar utredningens slutsatser att det inte alltid går att upplysa allmänheten om kamerabevakning i brådskade fall. Polismyndigheten anser dock inte att utformningen av undantaget från upplysningskravet är ändamålsenligt utformat. Inom brottsbekämpning behövs det ofta snabba insatser i brådskande situationer utan att kravet på *allvarlig brottslighet* har uppnåtts. Exempelvis när Polismyndigheten behöver använda sig av obemannade luftfartyg för att söka av en byggnad eller området i anslutning till en byggnad, utan att det rör sig om allvarlig brottslighet. Metoden är tids- och resurseffektiv, men används sällan på grund av att det nu gällande upplysningskravet sällan kan tillgodoses. Att genom skyltning upplysa om drönarövervakning – även när det inte rör sig om allvarlig brottslighet – är en dessutom praktisk omöjlighet.

Som Polismyndigheten tolkar förslaget på sidan 317 ska myndigheten i brådskade situationer, när det akuta stadiet har upphört, ansöka om undantag från upplysningskravet hos tillsynsmyndigheten. Av utredningen framgår att undantagsmöjligheten ska tillämpas med stor restriktivitet när det gäller polisen, men det definieras inte när det akuta läget har upphört eller vem som bedömer det. En ansökan om undantag från upplysningskravet förefaller dock inte behövas om kamerabevakningen sker från luften i ett begränsat område efter det akuta stadiet. Detta framgår inte av lagstexten och det definieras inte hur stort ett begränsat område är. Om Polismyndigheten bedömer att en situation är så brådskade att myndigheten ansöker om ett undantag i denna del kommer alltså tillsynsmyndigheten i praktiken kunna bestämma hur Polismyndigheten ska bedriva den brottsbekämpande verksamheten i det enskilda fallet. Att tillsynsmyndigheten ges möjlighet att styra Polismyndighetens operativa arbete på detta vis är inte bra. Upplysningsundantagen bör istället vara kopplade till undantagen från tillstånd. Dessutom tar en ansökan om undantag från upplysningskravet resurser från det alltjämt brådskade polisiära arbetet.

Kapitel 15 Tillsyn, sanktioner och rättsmedel

Polismyndigheten är positivt inställd till att Datainspektionen ska utöva tillsyn över myndighetens personuppgiftsbehandling. Polismyndigheten avstyrker dock förslaget att Datainspektionen ska vara tillståndsmyndighet för det fall tillståndskravet kommer att stå kvar i det fortsatta lagstiftningsarbetet eftersom detta påtagligt ökar riskerna för intressekonflikter mellan Datainspektionens dubbla uppdrag enligt artikel 41.1 i dataskyddsdirektivet. Förslaget medför dessutom att Datainspektionen kommer att bedriva tillsyn över sin egen verksamhet.

Mot bakgrund av att Polismyndigheten har avstyrkt förslaget om ett tillståndskrav för myndigheter och vissa andra förtjänar det att framhållas att Polismyndigheten givetvis kommer att underkasta sig de krav på förhandssamråd på systemnivå, tillsyns- och utredningskrav samt skadeståndskrav som framgår av den nya EU-rätten.

Polismyndigheten har i tidigare remissvar, bland annat rörande Brottsdatalagen (SOU 2017:29) och Ny dataskyddslag (SOU 2017:39), avstyrkt förslaget om införande av administrativa sanktionsavgifter för myndigheter. Detta får bäring på förslagen rörande tillsynsmyndighetens sanktionsmöjligheter i betänkandet. Polismyndigheten upprepar inte vad som tidigare anförts härom utan hänvisar till tidigare ingivna remissvar.

Detta yttrande har beslutats av rikspolischefen Dan Eliasson, efter föredragning av juristen Karin Höglund. Chefen för nationella operativa avdelningen, Mats Löfving och chefen för enheten för rättslig styrning och stöd, Eva Lindblad, har medverkat i beredningen av ärendet.

POLISMYNDIGHETEN

Dan Eliasson

Karin Höglund

Kopia till:

Justitiedepartementet (PO)
Arbetsstagarorganisationerna
Rikspolischefens kansli